

Та що ти знаєш про війну

КУПИТИ

Про книгу

Книжка художніх репортажів про важливість і цінність жіночого досвіду проживання війни - в окупації, в евакуації, у статусі біженки, у статусі ВПО, у тилкових містах, у прифронтових містах, жінок молодих, жінок старших, з дітьми, з дітьми з інвалідністю, без дітей, з тваринами, із старенькими рідними - і подолання знецінення внеску жінок, які не були на передовій чи у війську, в перемогу

Ольга Карі

ТА ЩО ТИ ЗНАЄШ
ПРО ВІЙНУ?!

ЩЕ ОДНУ СТОРІНКУ
про надію

Ольга Карі

ТА ЩО ТИ ЗНАЄШ ПРО ВІЙНУ?!

**ЩЕ ОДНУ
СТОРІНКУ**

Київ · 2024

УДК 821.161.2'06–321.2
К21

Карі Ольга

Та що ти знаєш про війну?! / Ольга Карі. — Київ : Ще одну сторінку, 2024. — 432 с.

ISBN 978-617-522-220-1

Книжка художніх репортажів про важливість і цінність жіночого досвіду проживання війни — в окупації, в евакуації, в статусі біженки, в статусі ВПО, в тилкових містах, у прифронтових містах, жінок молодих, жінок старших, з дітьми, з дітьми з інвалідністю, без дітей, з тваринами, зі старенькими рідними — і подолання знецінення внеску жінок, які не були на передовій чи у війську, в перемогу.

В основі книги — розмови із жінками про виклики, досвіди, емоції, з якими їх зіштовхнула повномасштабна війна. Охоплює теми: краса на війні, знецінення власних страждань і власного досвіду, домашній аб'юз, облаштування життя в евакуації, облаштування життя — власного та дітей — за кордоном, на новому місці, в статусі ВПО чи біженки, втрата дому, поколінняве ретравмування (історії вірменок, чиї предки тікали від геноциду в Туреччині сто років тому, а потім тікали від війни в Карабасі, і тепер — з Донбасу — це в межах родової історії однієї родини), досвід виживання в окупації і виїзду на безпечні території, про творчість, яка рятує на війні, про бізнес, заснований жінками під час війни, про нову емоційну зрілість, місячні та жіноче здоров'я на війні та розмови про те, яким буде життя після війни.

Усі права збережено. Жодна частина цієї книжки не може бути відтворена або передана в будь-якій формі або будь-якими засобами, електронними чи механічними, включно з фотокопією, записом чи будь-якою системою зберігання та пошуку інформації, без письмового дозволу власників авторських прав.

© Ольга Карі, текст, 2024

© Марія Фоя, дизайн обкладинки, 2024

© Ще одну сторінку, макет, 2024

Передмова

Та що ти знаєш про війну?! Коли це питання зневажливо кидають мені в обличчя, в першу мить я ціпенію. Ну, бо я не знаю, якою має бути правильна відповідь. Та й не відповіді від мене чекають, а визнання, що мій досвід життя за воєнних часів такий незначний, мізерний, дрібненький, нема навіть про що говорити! Що я там можу знати?..

Ти не сиділа в маріупольському або чернігівському підвалі, не виживала на руїнах рідного міста, не проходила 18 блокпостів, не бачила смерті на власні очі, та й ракети чула хіба що за щільними стінами коридорного прихистку? Ти не знаєш війни...

Ти не тягла на собі в евакуаційний потяг дітей, клітку з папугою, три переноски з котятами, не тікала під гупання розривних снарядів у покоцаній уламками машині, не стояла, безпомічна, бездомна, розгублена й знесилена в черзі по гуманітарку? Ти не знаєш війни...

Ти не ночувала на розкладачці в шкільному спортзалі, не сиділа, безпорадна, посеред чужого вокзалу — польського, чеського, французького, із жменькою речей в наплічнику і котом на руках, не намивала підлоги по іспанських готелях, не відмивала брудний посуд по берлінських кафе? Ти не знаєш війни...

Ти не втратила дім, не споглядала руїни і грудку битої цегли на місці колись твоєї власної кімнати, не обходила мільйон інстанцій, щоб відновити документи, твої рідні живі, цілі, ви маєте їжу, чисту воду і дах над головою? Ти точно не знаєш війни!..

Ця книжка народилась із розмов з жінками. Тими, хто втратили дім, і вже навіть не один раз, тими, хто пережили окупацію, блокаду, евакуацію, тими, хто пройшли нескінченний шлях «дороги життя» через ворожі блокпости, щоб дістатися вільної України. Жінками, які втратили роботу, втратили здоров'я, пережили досвід аб'юзивних стосунків і руйнування шлюбу просто на їхніх очах. Жінками, яким

довелося прати речі в річці, ховати документи у взутті і стримувати сльози, коли їхня дитина в ХХІ столітті цілувала шматок хліба і казала: «Мам, він так пахне!..».

Війна постукала в дім до кожного. Хтось дає з нею раду на найзапекліших ділянках фронту, а хтось тримає свою ділянку фронту в глибокому тилу, піклуючись про дітей, про батьків, про тварин домашніх і вуличних, дбаючи про їжу, одяг, гроші, такий-сякий домашній затишок у чужій хаті, коли своя вже втрачена. Ми знаємо, що війна це гучно, страшно, болісно, безрадісно, сіро, темно, холодно, моторошно. Ми знаємо, що війна — це про підтримку, про допомогу, про «своїх людей», про «як ти?» та про повсюдні проблиски добра.

Бо на війні дуже важливо бути добрими. Не знецінювати пережитий досвід — ані чужий, ані свій власний. Не мірятися стражданнями. Не закидати тим, хто поїхав: «Та ви зрадники! Не думайте навіть повертатися!». Не дорікати тим, хто лишився: «Та ви дурні, чи що? Сидіти оце під ракетами!..» Не зневажати. Не ображати. Не соромити за миті радості. Не шпетити за втому, зневіру й повну апатію до життя. Війна вразила і надщербила нас усіх, когось зачепила більше, когось зачепила менше, але війна — це наше спільне горе і наша спільна справа.

То що ти знаєш про війну?...

Я не хотіла знати про війну нічого. Та вона хоче, щоб я знала про неї все.

Пам'ятаю, що 24 лютого я прокинулась від вибуху. Вже потім знали, що то ми Чорнобаївку чули або Миколаївський воєнний аеродром, куди теж почали зразу лупити... Це була ота пресловута п'ята година ранку. Було передчуття, що то щось недобре. Я виглянула у вікно, дивлюсь, знаєш, такий красивий краєвид, село ще спить, і вже світанок, красиві кольори, красиве небо, все ніби тихо, чудово, і ти думаєш: «Боже, ну, не може бути зараз чогось поганого!..». Я не вірила, але стала в інтернеті читати новини, і погане таки сталося...

Тетяна, Херсонщина — Одеса

Ранок 24 лютого застав мене в дорозі. 23 лютого я сіла в Татарові на потяг додому в Київ. У мене ще телефон тоді розрядився. Але о 5-й ранку я за якимось імпульсом підкинулась, підняла полицю, дістала павербанк і зарядила телефон. Щоб що? Хто його знає. Але вже о 5-й зчилось я увімкнула телефон і дізналась, що відбувається. Найперше я подзвонила мамі, яка була в Києві, а потім партнеру, який лишився з дитиною в Буковелі. А ще мені подзвонила подруга, і у нас відбулась розмова, яка потім стала нашим родинним анекдотом. «Ти де? — Їду додому! — Не їдь, ти що! — Я не можу, я в потязі!»

Ксандра, Київ

Війна почалася у нас прямо за вікном. Одразу вдарив «Калібр». Чоловік підскочив аж до стелі, кинувся до вікна і закричав: «Війна!». А я зарилась головою в подушку і сказала: «Не хочу ніякої війни!». Захотілося в той момент стати таким маленьким черв'ячком і заритися глибоко-глибоко.

Вікторія, Гостомель

Тривожну валізку я зібрала ще в січні. Я розуміла, що гряде ж*па. З мене всі глузували, а я з 2014 року знала, що буде повномасштабна війна, тільки не знала, коли і як це почнеться. Є люди, які ходять в магазин по продукти, коли ті закінчуються, а ми відтоді перетворили хату на склад речей «потрібних на випадок війни». Хоча всі родичі глузували із нас, казали, що ми здуріли зовсім. «Вам же сказали, што на шашликі пайдьом!» А я знала: шашликів точно не буде. Ми з чоловіком живемо на Північній Салтівці, з вікна видно військову частину і далі краєвид на кордон. 23 лютого ми поклали свекруху в лікарню і вирішили переїхати до моєї мами. Настрій того вечора був ну просто як в могилі. А о 5-й ранку я підхопилась із ліжка через вибухи. І у всіх це слово: «Почалось!...».

Вікторія, Харків — Кременчук

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію книги.

КУПИТИ